

тамъ около половинъ часъ. Облацитѣ се отдръпнаха къмъ върха на Балкана и ние зърнахме наблизо въ сѣвернитѣ му поли едно село. Изнурени, измокрени съвсѣмъ и треперящи отъ студъ ние се домъкнахме до селото. Влѣзохме въ първата кръчма, която ни се изпрѣчи, и помолихме кръчмаря да ни даде нѣкоя сая съ огнище, та да се поизсушимъ. Кръчмарьтъ се случи добъръ човѣкъ. Веднага накладе огънь и ние се поизсушихме малко и отидохме въ кръчмата да закусимъ. Дъждътъ около кръчмата бѣше съвсѣмъ прѣстаналъ, но Балкана не се виждаше. Само отъ врѣме-на врѣме свѣтковици блѣсваха надалечъ.

— Хее... момчета, пакъ сте били късметлии, та не ви е заплискалъ дъжда прѣди да прѣхвърлите Балкана... Ами азъ забравихъ да ви питамъ отъ дѣ идете и наждѣ отивате.

— Отъ Карлово идемъ, а въ Троянъ отиваме, отговори Тинко.

— Тѣй ли? Че вие сте се отбили отъ пжтя много. Хе е... Троянския пжтъ дѣ остава, а вие дѣ сте дошли.

— То нищо, ние минахме ли веднѣжъ Балкана, нататѣкъ лесно. Колкото и да сме се отдалечили, пакъ ще стигнемъ... Но менѣ ми е студено, като че ли ще ме втресе. Да има нѣкждѣ постелка и завивка да се затопля, че замръзвамъ, каза Лило, който до това врѣме стоеше сгушенъ до Тинка. Тинко — и той се бѣше одрѣмалъ и нему не бѣше по-добрѣ отъ Лило.

Кръчмарьтъ изпълни и това наше желание. Той ни заведе въ първата стая, посла ни единъ голѣмъ козякъ, даде ни и единъ за завивка.

Двамата другари легнаха и се завиха. Тѣ бѣха блѣдни и треперѣха отъ студъ. И на мене почна да става студено, но азъ не губѣхъ куражъ и прѣтърпѣхъ трѣската на крака. Лило почна да трепери силно.

— Завийте ме още, извика той, измръзвамъ!

Азъ се уплашихъ. Кръчмарьтъ донесе още единъ козякъ. Азъ завихъ другаря, но той не прѣставаше да трепери. Побарахъ челото му — гори.

— Нѣмате ли аспиринъ или антипиринъ? попитахъ кръчмаря.

— Нѣмаме такива работи. Азъ едва сега ги чувамъ за пръвъ пжтъ. И защо ти сж?

— За болнитѣ: да имъ отмине огъня.

— Такива нѣща не употрѣбяваме по насъ. Настине ли нѣкой, туряме го на топло, па, ако е рекълъ Богъ, ще оздравѣе, ако ли не, ще му кажемъ: „лека ти прѣстъ“ — каза добродушния кръчмарь.

Азъ се замислихъ. Грозни мисли се завъртѣха изъ главата ми. Но кръчмарьтъ прѣкъсна размишленията ми.

— Че защо тръгвате безъ водачъ, бе момченца, когато не знаете пжтя. Не знаете ли че Балкана въ лошо врѣме е „сухо море“? каза той.

Азъ веднага си спомнихъ думитѣ на дѣда Пенка.

— Единъ старъ човѣкъ ни каза непрѣменно да си намѣримъ водачъ, но ние, нали сме неразбрани младежи, малко внимание дадохме на думитѣ му. Но миналото, минало. Ще знаемъ за напрѣдъ: всѣко нѣщо, зло или добро, учи човѣка, казватъ старитѣ хора. Както и да е, дано всичко се оправи, та за напрѣдъ ще помнимъ.

Въ врѣме на тоя разговоръ, другаритѣ бѣха заспали. Бѣше почнало да се стѣмнюва.

— Нѣма ли да вечерятъ — попита кръчмарьтъ.

— Кой ще ти мисли сега за вечеря, възразихъ азъ и почнахъ да се приготвямъ за лѣгане.

— Та нима ще си лѣгашъ отъ сега — запита кръчмарьтъ.

— Много съмъ изморенъ. Па и какво ще правя, ако стоя още.

— Е, тогава лека нощъ — каза той и излѣзе.

Азъ си легнахъ. Втресе ме повторно, но леко.

По едно врѣме Тинко почна да бълнува и да се хвърля върху леглото. Това бѣше знакъ на съвсѣмъ неспокоенъ сънь. Дълго врѣме бълнува клетиятъ другарь. Почна да го придружава и Лило. Азъ се уплашихъ много, да не имъ стане още по-злѣ, и не можахъ да заспя дълго врѣме. Нощта мина съ голѣмо безпокойство. Пукна зора, най-сетнѣ, и зѣ да съмва.